

Переклала з англійської *Наталія Вишнеvsька*

Перекладено за виданням:

Divergent by Veronica Roth

Усі права застережені. Жодну частину цієї публікації не можна відтворювати, зберігати в системі пошуку інформації чи передавати в будь-якій формі в будь-який спосіб — електронний, механічний, ксерокопіювання або інший спосіб — без попереднього письмового дозволу власника.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced or stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, whether electronic, mechanical, photocopying, recording or other kind, without the prior permission in writing of the owners.

Рот В.

Р 79 Divergent. Нескорена (трилогія Дивергент, книга 1) : Роман / Вероніка Рот ; Пер. з англ. Н. Вишнеvsької. — К. : Видавнича група КМ-Букс, 2025. — 384 с.

ISBN 978-966-948-928-9

В Чикаго далекого майбутнього все не так, як сьогодні. Шістнадцятирічна Беатрис стоїть перед вибором: вона має приєднатися до однієї з п'ятьох наперед визначених фракцій, що й вирішить її долю до кінця життя. Але рішення виявляється не таким простим, адже Беатрис не така, як усі, й у наперед визначені рамки вона не пасує. Та й світ, у якому вона живе, схоже, не такий уже й ідеальний.

УДК 821.111–312.9

© Veronica Roth, text, 2011

© Rythm & Hues Design, faction symbol art, 2011

Jacket art тм & © Veronica Roth, 2011

Jacket art and design by Joel Tippie, 2011

© Вишнеvsька Н., переклад, 2015

© ТОВ «Видавнича група КМ-БУКС», 2025

ISBN 978-966-948-928-9

Розділ 1

У мене вдома тільки одне люстро. Наша фракція дозволяє мені стояти перед ним що другого числа третього місяця, саме цього дня мама мене підстригає. Висить воно в передпокої нагорі, за відсувною панеллю.

Я сиджу на табуретці, а мама стоїть позаду і підкорочує мені волосся. Пасма падають на підлогу померхлими світлим кільцями.

По завершенні мама зачісує мені волосся назад і заплітає в косу. Я завважую, яка вона спокійна і зосереджена. На відміну від мене, мама добре навчилася опанувати себе.

Потайки роздивляюся своє віддзеркалення, коли вона цього не помічає, — не з марнославства, а через банальну цікавість. Неабияк-бо може змінитися твоя зовнішність за три місяці. У люстрі я бачу вузьке обличчя, великі круглі очі й довгий тонкий ніс — я й досі скидаюся на маленьку дівчинку, хоча кілька місяців тому мені виповнилося шістнадцять. Інші фракції святкують дні народження, ми ж цього не робимо — то було б уже занадто.

— Ну ось, — каже мама, закріплюючи кінчик коси. Вона ловить мій погляд у люстрі — і мені запізно відводити очі, але замість насварити, мама всміхається нашому відображенню. Я трохи насуплена. І чому мама не сердиться на мене за те, що я витріщалася на себе у люстро?

— От і настав цей день, — каже вона.

— Так, — відповідаю я.

— Хвилюєшся?

Ловлю свій погляд у люстрі. Сьогодні — тест на схильність, за результатами якого з'ясується, яка з п'ятох фракцій мені найближча. Завтра на Церемонії вибору належить прийняти непросте рішення. Я нарешті визначуся, чому присвячу всеньке життя: зостануся зі своєю родиною чи полишу її.

— Ні, — кажу я. — Тест не має змінити наш особистий вибір.

— Правильно, — всміхається мама. — Вставай, ходімо снідати.

— Дякую, що підстригла.

Мама цілує мене в щоку і засуває панель перед люстром. Мені спадає на думку, що в іншому світі її вважали б красунею. У своєму сірому одязі вона дуже струнка. У неї високі вилиці й довгі вії, і коли вона розплітає косу на ніч, волосся спадає хвилями по плечах. Та у фракції Альтруїзму цього не можна демонструвати.

Ми разом ідемо на кухню. Такого ранку, як сьогодні, коли брат готує сніданок, тато, не відриваючись від газети, гладить мене по голові, мама наспівує, прибираючи зі столу, — я почувуюся страшенно винною, бо хочу їх покинути.

В автобусі все просмерділося вихлопними газами. Щоразу, як він наїжджає на нерівність на дорозі, мене хитає з боку в бік навіть попри те, що я вчепилася в сидіння, аби хоч якось утриматися.

Мій старший брат Калєб стоїть у проході, тримаючись за верхнє поруччя, і намагається не втратити рівновагу. Ми геть не схожі з ним. У нього темна чуприна й гачкуватий ніс, як у батька, від матері він успадкував зелені очі та ямочки на щоках. Коли він був молодший, це виглядало кумедно, але тепер ці риси напрочуд йому личать. Якби

Калєб був не в Альтруїзмі, певна, школярки не могли б від нього погляду відвести.

Від мами він також успадкував талант до самовідданості. Брат без вагань поступився своїм місцем в автобусі насупленому правдолюбу.

Чоловік був одягнений у чорний костюм з білою краваткою — стандартна уніформа цієї фракції. Її послідовники високо цінують порядність і все ділять на чорне й біле, тому вдягаються саме так.

Проходи між будівлями звужуються з наближенням до центру міста, а дорога стає рівніша. На обрії з туману виступає чорний стовп — це споруда, яка раніше носила назву Сірз-Тауєр*, зараз її кличуть Центром. Автобус переїздить залізничну колію. Я жодного разу не їздила в поїздах — попри те, що вони були завжди й повсюди. Та тільки безстрашні їздять на них.

П'ять років тому волонтери-будівельники з фракції Альтруїзму оновили частину доріг. Почали з центру міста і провели шлях за його межі, доки вистало ресурсів. Там, де живу я, дороги й досі розбиті й похапцем залатані — пересуватися ними небезпечно. Хоча нам байдуже, бо ми однак не маємо автівок.

Калєб доволі спокійний на вигляд попри те, що автобус повсякчас підскакує на ямах. Відновлюючи рівновагу, брат хапається за поруччя, й рукав його сірої халамиди спадає з плеча. За біганням його очей визначаю, що він ненастанно всіх роздивляється, спостерігає за людьми навколо нас, прагне бачити тільки їх, забуваючи про себе. Правдолюбство пишається своєю щиросердністю, а наша фракція Альтруїзму понад усе цінує самовідданість.

* Найвищий хмарочос США, визначна пам'ятка Чикаго, сучасна назва — Віллїс-Тауєр.

Ось і зупинка перед школою, і я підводжуся, проходжу повз правдолюба. Перечіплююся через черевик цього чоловіка — й хапаюся за Калеба. Справа навіть не у моїх задовгих штанях, я сама не надто граційна.

Будівля Верхнього рівня — найстаріша з-поміж трьох шкіл у місті (Нижній рівень, Середній рівень і Верхній рівень). Як і всі споруди довкола, вона зведена зі скла і сталі. Перед нею стоїть височезна металева скульптура, на яку після уроків видираються безстрашні, заохочуючи одне одного залазити дедалі вище. Минулого року я стала свідком того, як одна безстрашна гепнулась долі та зламала ногу. Саме я тоді побігла по медсестру.

— Сьогодні тест на схильність, — кажу я.

Каліб старший од мене на рік, однак він учиться зі мною в одному класі.

Брат киває, і ми заходимо в парадні двері. Переступаємо поріг, і всі мої м'язи напружуються. В повітрі витає голод, наче шістнадцятирічні прагнуть увібрати в себе все, що ще не встигли увібрати за попереднє життя. Ймовірно, по завершенні Церемонії вибору ми вже не повернемось у цю залу, і за завершення нашої освіти нестимуть відповідальність нові фракції.

Сьогодні вдвічі скоротили заняття, тобто ми всі матимемо змогу піти на тести, що відбудуться по обіді. Моє серце прискорено калатає.

— Здається, тебе не обходить, що покажуть тести? — запитує Калеба.

Ми зупиняємося в передпокої, де й розійдемося: брат піде на урок вищої математики, а я — на історію фракцій.

— А тебе? — запитує він, звівши брову.

Я могла б йому сказати, що багато тижнів уже міркую про те, на що мені вкаже тест на схильність: на Альтруїзм, Правдолюбство, Ерудицію, Злагоду чи Безстрашність?

Натомість я, усміхнувшись, кажу:

— Насправді — ні.

— Гаразд, тоді нехай щастить, — усміхається він у відповідь.

Я, прикусивши нижню губу, йду до свого кабінету. Брат так і не відповів на моє запитання.

Коридори дуже вузькі, хоча світло, що проникає у вікна, створює ілюзію простору; школа — це одне з небагатьох місць, де в нашому віці фракції ще перетинаються. Сьогодні натовп як ніколи поживалений: божевілья останнього дня.

Дівчина з довгим кучерявим волоссям здаля махає своєму другові та кричить «привіт» мало не мені у вухо. Рукавом куртки вона зачіпає мене за щоку. Раптом мене штовхає хлопець у синьому светрі — він із фракції Ерудиції. Я втрачаю рівновагу і падаю, боляче вдарившись об підлогу.

— Чеси звідси, занудо!

Мої щоки палають. Я підводжусь, обтрушуюся. Кілька людей зупинилося, помітивши, що я впала, та ніхто з них не запропонував допомогу. Вони стежать за мною по тойбіч коридору. Ось уже багато місяців так чинять і з іншими членами моєї фракції. Ерудиція опублікувала викривальні статті про Альтруїзм, і це позначилося на стосунках у школі. Сірий одяг, проста зачіска та скромна поведінка моєї фракції мусять допомогти мені забути про себе, а також допомогти решті забути про мене. Та тільки роблять з мене мішень.

Стаю біля вікна в крилі «Е» і чекаю на появу безстрашних. Я роблю це щорання. Точно о сьомій годині двадцять п'ять хвилин сміливці демонструють свою хоробрість, стрибаючи з рухомого потяга.

Батько називає їх шибениками. Вони всі у пірсингу, тагуваннях і вдягаються лише в чорне. Головна їхня мета

полягає в тому, щоб охороняти паркан, який оточує наше місто. Навіщо? Я не знаю.

При їхній появі я мусила б ніяковіти. Мусила б дивуватися, який зв'язок між сміливістю — чеснотою, що її вони цінують понад усе, — й металевим кільцем у носі. Натомість я не можу відвести від них погляду.

Поїзд пронизливо гуде, звук луною відбивається в моїх грудях. Скачуть вогні, що освітлюють дорогу, поїзд летить попри школу на шаленій швидкості, аж під ним стогнуть залізні рейки. От-от він промчить, як раптом з вагонів вискакує цілий натовп молоді в темному одязі. Хтось падає і котиться, решта пробігають пару кроків і відновляють рівновагу. Один з хлопців, сміючись, обіймає за плечі дівчину.

Спостерігати за ними — безглузда звичка. Я відвертаюся від вікна і пробіраюсь крізь юрму на урок історії фракції.

Розділ 2

Тести починаються по обіді. Ми сидимо за довгими столами в їдальні, і розпорядники називають по десять імен — по одному на кожну тестову кімнату. Я сиджу поряд з Калебом, навпроти нашої сусідки Сюзан.

Батько Сюзан їздить на роботу через усе місто, тому він має автомобіль і щодня підвозить дочку до школи. Він пропонував підвозити і нас, але, як каже Калеб, ми звикли пізніше виходити з дому, та й не хочемо завдавати йому клопоту.

Певна річ, не хочемо.

Розпорядники — переважно волонтери-альтруїсти, однак у двох тестових кімнатах сидять ерудит і безстрашна: це щоб тестувати альтруїстів, бо за правилами заборонено тестувати членів власної фракції. У правилах також ідеться про неможливість підготуватися до тесту, тому я не знаю, чого чекати.

Я переводжу погляд з Сюзан на столи безстрашних у дальньому кінці кімнати. Безстрашні регочуть, верещать і грають у карти. За третьою групою столів ерудити у вічному пошуку знань сліпають над книжками й газетами.

Деякі подружок у жовтому і червоному сидять кружком на підлозі та грають у дивну гру: під пісеньку плескають у долоні. Що кілька хвилин лунає вибух сміху, коли одна з них вибуває і має сісти в центрі кола. За столом поруч з ними розмахують руками правдолюби. Здається, вони сперечаються про щось, та навряд чи всерйоз, адже деякі з них от-от пирснуть од сміху.